

POSUDEK

na disertační práci Mgr. Petra Juliše Volba rozhodného práva a místa řešení spor v mezinárodním obchodu – Choice of Law and Jurisdiction in International Commerce

Disertační práce se týká problematiky patřící do mezinárodního práva soukromého ve vztahu k mezinárodnímu obchodu. Práce je napsána v anglickém jazyce. Je členěna na úvod, čtyři větší části dále členěné na podkapitoly a závěry. Celkový rozsah práce je 156 stran.

V úvodu autor vymezuje předmět své práce. Konstatuje, že není možné, aby práce zahrnula celou problematiku možnosti volby rozhodného práva a místa řešení sporů a tudíž se především zabývá jen otázkami volby v mezinárodním obchodu (str.9). V této souvislosti stručně vymezuje pojmy mezinárodní a obchod.

Z obsahového hlediska je disertační práce zaměřena jednak na otázky volby soudu a volby práva ve zkoumané oblasti. V této souvislosti uchazeč provádí srovnání problematiky v právu ES, v Anglii a v České republice. Důvod výběru anglického a českého práva zdůvodňuje autor tím, že anglické právo je tradičně nejčastěji užívané v mezinárodním obchodu a české právo vybral z tohoto důvodu, že české právo je typickým představitelem kontinentálního právního řádu (str. 10). Pokud jde o právo ES v případě jurisdikce a volby práva, práce se zaměřuje na dva základní instrumenty Nařízení Brusel I (č. 44/2001) a na Římskou úmluvu o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy z roku 1980 (str. 11). Práce je zaměřena také na univerzální Haagskou úmluvu o smlouvách o volbě soudu z roku 2005.

V dalších částech autor vysvětluje otázky přímého účinku a přednostní aplikace Evropského práva v členských státech ES/EU. Na str. 13 konstatuje, že značné části národních úprav mezinárodního práva soukromého byly nahrazeny (superseded) úpravou Evropského mezinárodního práva soukromého. Je otázka zda výraz nahrazeny je vhodný, když dále sám autor vyjadřuje, že to neznamená, že jednotlivé právní úpravy byly zrušeny, pouze se omezila jejich použitelnost a v případě jejich konfliktu s úpravou práva ES má přednost evropská úprava. V této souvislosti by bylo vhodnější mluvit o přednostním použití práva ES. Při výkladu o českém právu uchazeč zmiňuje, že tradice mezinárodního práva soukromého sahá až do roku 1882, kdy byla založena česká Právnická fakulta v Praze (str.14). Je otázka, zda má autor na mysli skutečně právnickou fakultu? Pokud jde o české právo, zabývá se uchazeč možnostmi volby soudu, rozlišuje zde pojem pravomoc (jurisdiction) a

příslušnost (competence) a dále rozebírá problematiku českého mezinárodního práva soukromého. Dále se zabývá základní charakteristikou anglického práva a poukazuje na odlišnosti anglického práva od českého, ale poukazuje i na metody a postupy řešení, které jsou podobné nebo i stejné. V tomto směru uvádí koncepci nejvýznamnějšího vztahu (most significant relationship) v anglickém právu a princip rozumného uspořádání vztahu (reasonable settlement) v českém Zákonu o mezinárodní právu soukromém a procesním (ZMPS), str. 19, jejich aplikace vede podle uchazeče k podobným výsledkům. Podobně, pokud jde o právo ES, zaměřuje se autor na problematiku jurisdikce soudů a na otázky volby práva.

Následující část práce je zaměřena na smlouvy o volbě soudu. Uchazeč se zde zabývá třemi základními situacemi, které mohou při výskytu smlouvy o volbě soudu nastat (str.33). Má na mysli problémy spojené s dohodou o volbě soudu. Konstatuje, že není možno najít univerzální definici smluv o volbě soudu a není možné najít jeden univerzální typ takové smlouvy (str.35). V této části vymezuje definici a dále se zabývá rozsahem smluv o volbě soudu, výhradními a nevýhradními, úpravou smluv o volbě soudu v Common Law apod. Podrobně se věnuje aplikaci Nařízení ES č. 44/2001 a také § 37 ZMPS o volbě soudu. Správně konstatuje, že dohody o volbě soudu musí být písemné a nesmí být změněna původní příslušnost (competence) soudu (str.60). Jak se tedy provádí volba soudu podle ZMPS? V této části se autor zaměřuje také na výklad univerzální Haagské úmluvy o volbě soudu z roku 2005, která však ještě nevstoupila v platnost. Zabývá se zde se rovněž vztahem této Úmluvy k Nařízení ES č. 44/2001 a poukazuje na určité problémy spojené s aplikací tohoto Nařízení na podkladě konkrétních případů. Při ústní obhajobě by mohl uchazeč vysvětlit v čem může spočívat přínos Haagské úmluvy ve srovnání s Nařízením ES 44/2001. Ve větším rozsahu se uchazeč ve své práci zabývá problematikou sepisování smluv o volbě soudu.

Následuje část zaměřená na smlouvy o volbě práva. Tato část je zaměřena na analýzu Římské úmluvy o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy z roku 1980 a na nové Nařízení Řím I. Zabývá se zde některými problémy spojenými s Římskou úmluvou. Uchazeč se zde mimo jiné věnuje i problému možného zpochybnění volby práva jednou nebo oběma stranami. Pokud jde o Nařízení Řím I, autor se zaměřuje na některé důležité změny, které ve srovnání s Římskou úmluvou přináší. Nařízení Řím I například obsahuje v čl. 4 odst. 1 konkrétní kolizní kritéria, která se použijí při neexistenci volby práva. Tento přístup je některými významnými představiteli nauky mezinárodního práva soukromé kritizován s tím, že je rigidní. Při ústní obhajobě by se uchazeč mohl k této otázce vyjádřit.

Následují závěry, které autor člení na obecné závěry, dále závěry týkající se volby soudu a závěry týkající se volby práva. Na str. 149 konstatuje, že přestože ZMPS je již více než čtyřicet let starý právní instrument má stále co nabídnout. V této souvislosti by mohl při ústní obhajobě vysvětlit v čem je ZMPS stále aktuální. Mohl by zejména vysvětlit vztah Římské úmluvy a Nařízení Řím I k ZMPS.

Pokud jde o celkové hodnocení, autor naplnil cíle své práce. Uchazeč si vybral problematiku mezinárodního práva soukromého ve vztahu k mezinárodnímu obchodu ve které mohou strany vyjádřit svou vůli. Na druhé straně má volba svá úskalí a může vést ke sporům, jejichž příčiny ve své práci analyzuje. Téma práce zaměřené na spojení procesních otázek volby soudu a kolizní problematiku volby práva je tak přínosné a inovativní a je podnětné i z hlediska právní praxe protože poukazuje na problémy a jejich případná řešení.

Po formální stránce je práce napsána srozumitelným anglickým jazykem. Pokud jde o prameny použil autor příslušné instrumenty – mezinárodní smlouvy, akty sekundárního práva ES a řadu případů k dané problematice. Čerpal také z děl nauky české a zahraniční. Práce obsahuje rovněž bohatý poznámkový aparát na 460 poznámek pod čarou.

Práce plně **splňuje požadavky** kladené na disertační práce a **doporučuji** jí k ústní obhajobě.

V Praze dne 28. července 2009

Doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.

OPINION

On the dissertation of Mgr. Petr Juliš Choice of Law and Jurisdiction in International Commerce– Choice of Law and Jurisdiction in International Commerce.

The Dissertation is concerned with the topic which falls under Private International Law in relation to International Commerce. The Dissertation has been written in English. It is divided into an Introduction, four larger chapters divided into subchapters and Conclusions. The total size of the Dissertation is 156 pages.

The author specifies the subject matter of his dissertation in the introduction. He submits that it is not possible to include the whole issue of choice of law and jurisdiction and therefore it will only be dealt with the matter of choice in International Commerce (page 9). He also defines “international commerce” in this regard.

As to the content, the dissertation is divided into a part focused on choice of jurisdiction and a part focused on choice of law. The author conducts a comparison of the matter under European Law, English law and Czech law. The reason for the choice of English and Czech law is, according to the author, that English law is the most commonly used law in International Commerce and Czech law is an example of a continental law order (page 10). Regarding European law in case of choice of law and jurisdiction, the dissertation focuses on two basic instruments, i.e. Brussels I Regulation (No. 44/2001) and the Rome Convention on the Law Applicable to Contractual Obligations of 1980 (page 11). The dissertation also deals with the universally applicable Hague Convention on Choice of Court Agreements of 2005.

In the following chapters, the author introduces the matters of direct effect and application of European law in EC Member States. On page 13, the author submits that large portions of national regulations have been superseded by European Private International Law regulation. The term superseded may not necessarily be suitable here as the author also admits that it does not mean that the national regulations have been cancelled but solely their applicability has been limited and in the case of a conflict with EC law the EC law shall prevail. It would be more suitable to talk about a prior application of the EC law in this regard. In the part of this chapter concerning Czech law, the author mentions that the tradition of Private International Law reaches to 1882 when the Czech Law Faculty in Prague has been founded (page 14). It is not clear whether the author really meant the Law Faculty. As to Czech Law itself, the author deals with choice of jurisdiction, whereby he distinguishes

between jurisdiction and competence and further deals with the whole matter of Czech Private International Law. Furthermore he explains the basic characteristics of English law and not only shows the basic differences to the Czech law but also specifies the methods and ways to deal with certain problem, which are similar or close. The author mentions the most significant relationship principal in English law and the reasonable settlement principal included in the Czech Act Concerning Private International Law and Rules of Procedure Relating Thereto (ZMPS), page 19, which according to the author leads to similar results. Accordingly, concerning the EC law, the author focuses on the matter of jurisdiction an choice of law.

The next chapter of the dissertation is focused on choice of jurisdiction agreements. The author deals with three basic situations which may arise in connection with choice of jurisdiction agreement (page 33). He means problems connected with choice of court agreements. He states that it is not possible to find a universal definition of choice of court agreement and a universal choice of court agreement itself does not exist (page 35). In this section, the author defines the agreements and further deals with the extent and scope of choice of court agreements, exclusive and non-exclusive agreements, regulation of these agreements under the Common Law etc. He also deals with the EC Regulation No. 44/2001 application in detail and the application of Sec 37 of the ZMPS. He correctly states that the choice of law must be in writing and the original competence of the court must not be changed (page 60). In this chapter, the author also focuses on the Hague Convention on Choice of Court Agreements of 2005, which is not in effect yet. He also deals with the relation between the Hague Convention and the EC Regulation No. 44/2001 and shows on specific examples certain problem related to the application of this Regulation. In the oral part of his advocacy, the author should explain the benefit of the Hague Convention in comparison with the EC Regulation No. 44/2001. The author also deals with drafting of jurisdiction agreement in larger extent.

The next chapter is concerned with choice of law agreements. This chapter is focused on analysis of the Rome Convention on the Law Applicable to Contractual Obligations of 1980 and the new Rome I Regulation. It deals with certain problems connected with the Rome Convention. The auther, among other matters, deals with possibilities how to dispute the choice of law by one or boht parties. Regarding the Rome I Regulation, the auhtor focuses on certain important changes which the Rome I Regulation brings. The Rome I Regulation, for example, includes in its Art 4(1) specific choice of law rules which shall be used in case of no choice of law by the parties. This approach has been criticized by certain

important Privat International Law scholars for its possible rigidity. In the oral part of his advocacy, the author should therefore express his opinion of this problem.

The conclusions follow, whereby the author divides them into general conclusion, conclusion regarding choice of jurisdiction and conclusion regarding choice of law. On page 149, the author submits that although the ZMPS was created more than 40 years ago, it may still be inspiring. In this context, the author should explain, at the oral part of his advocacy, in which way is the ZMPS still topical. He could above all explain the relation between the Rome Convention, the Rome I Regulation and the ZMPS in more detail.

As to the general evaluation, the author has fulfilled the goals of his dissertation. The author chose the topic of Private International Law related to International Commerce in which the parties may express their will. On the other hand the choice has its difficulties which are analyzed by the dissertation as well. The focus of the dissertation which is on the intercourse of procedure matters connected to the choice of jurisdiction and the matter of choice of law is therefore beneficial and innovative and inspiring for the legal praxis as it also deals with specific problems and its possible solutions.

As to the formal part of the work, the dissertation is written in understandable English. As bibliography, the author used all crucial instruments, i.e. international treaties, secondary EC instruments and extensive case law. He also used Czech and foreign books. The dissertation includes an abundant footnote part reaching up to 460 footnotes.

Therefore, the dissertation **fully complies** with the requirements of a dissertation and I **recommend** it for oral advocacy.

In Prague on 28.7.2009

Doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.